

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه: کارگر، رحیم، ۱۳۴۹ -
 عنوان و نام پدیدآور: سیمای حکومت مهدوی/نویسنده رحیم کارگر؛
 تهیه و تدوین معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی.
 مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.
 شابک: 978-600-299-016-7
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۶۴.
 موضوع: مهدویت
 شناسه افروده: آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
 رده بندی کنگره: BP۱۳۹۱۳۳۴ ۹س۲/ک
 رده بندی دیویی: ۴۶۲/۳۹۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۸۲۷۶۴

۶۵ → سیمای حکومت مهدوی

نویسنده: رحیم کارگر
 آستان قدس رضوی
 چاپ هشتم: پاییز ۱۳۹۱ (ویرایش جدید)
 معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
 نشانی: حرم مطهر امام رضا علیه السلام، اداره پاسخ‌گویی به سؤالات دینی
 تلفن: ۰۵۱۱-۳۲۰۲۰-۰۵۱۱-۲۲۴۰۶۰۲ دورنگار: rahnama@aqrazavi.org

به‌کوشش محمدحسین پورامینی
 ویراستار: محمد مهدی باقری
 طراح لوگوی رهنما: مسعود نجابتی
 طراح جلد: علی بیات

↔ پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق ترین و ساده ترین پاسخها را پیش رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و **رهنما** گامی است در این مسیر.
همگام ما باشید و با طرح دیدگاههای رنگارنگتان، یاری مان کنید.

سیمای حکومت مهدوی

- با خواندن این نوشته، پنج پرسش را با استناد به روایات عصر ظهور پاسخ می‌گیرید:
- ؟ مهدی موعود عَجَلَاللهُ تَعَالَى قَرَجَةَ الشَّرِيفِ با ظهور خویش، چه آرمان‌هایی را تحقق می‌بخشند؟
- ؟ آرزوی دیرینه آدمی، اخلاقی زیستن است. برنامه‌های حضرت برای حاکم‌ساختن اخلاق چیست؟
- ؟ در حکومت مهدوی، چهره جهان از منظر عدالت و امنیت چگونه است؟
- ؟ معنویت و عقلانیت، در دوران پس از ظهور، چگونه بر ذهن و ضمیر آدمیان سایه می‌افکند؟
- ؟ در حکومت امام زمان عَجَلَاللهُ تَعَالَى قَرَجَةَ الشَّرِيفِ، چه برنامه‌هایی برای توسعه و رفاه واقعی تدبیر شده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درآمد

از دیدگاه شیعه، آینده سیاست (دولت)، بسیار روشن و خوش‌بینانه است و تاریخ برای رسیدن به آن جامعه مطلوب و آرمانی در حرکت است. این مدینه فاضله در زمین به دست حق پرستان و به رهبری مصلح موعود و با یاری امدادهای الهی به وجود آمده است و او اداره آن را به دست خواهد گرفت. این جامعه، پایان حرکت تاریخ و آغاز حیاتی متکامل و بدون نقص است. سیاست در این جامعه، «فاضله» و «الهی» است و دولت اخلاقی (کمال‌گرا و اخلاق‌محور) بر اساس نظام امامت شکل می‌گیرد. مردم، به خصوص مستضعفان و صالحان، نقش اساسی در اداره و کنترل امور دارند و صاحبان زر و زور و تزویر از بین می‌روند.

مهم‌ترین و اساسی‌ترین اقدام امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف پس از پیروزی و سیطره بر سراسر

جهان، تشکیل دولت و به دست گرفتن حکومت و فرمانروایی دنیاست. گفتنی است مردم جهان در عین حال که شاهد نابسامانی، جنگ، فساد، بی‌عدالتی، ناامنی و الحادگرایی در جهان بوده‌اند، دولت‌ها، احزاب و سازمان‌های بسیاری را نیز دیده‌اند که مدعی خدمت به جهانیان و ایجاد آرامش، صلح، امنیت و بهبود وضع اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی در دنیا بوده‌اند؛ اما در عمل چیزی جز تباهی، ستم و جنگ مشاهده نکرده‌اند. سرانجام روزگاری فرا می‌رسد که معنویت و عدالت، به دست توانای مرد الهی و در دولت اهل بیت علیهم‌السلام اجرا می‌شود و رفاه، امنیت، عدل و یکتاپرستی در همه‌جای عالم گسترش می‌یابد. روشن است که این تنها با تشکیل دولت و انسجام در امور، به دست می‌آید. امام باقر علیه‌السلام در تفسیر آیه **﴿الذین ان مکناهم فی الارض...﴾** می‌فرمایند: «این آیه، در حق آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف و یاران اوست که خداوند آن‌ها را مالک شرق و غرب جهان کرده است، آیین اسلام را پیروز می‌کند، بدعت‌ها

و باطل‌ها را به دست او و یارانش نابود می‌سازد، چنان‌که [قبلاً] سفیهان حق را لگدمال کرده باشند، تا اینکه از ستم نشانه‌ای نمی‌ماند.»^۱

امام مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ با تشکیل حکومت جهانی براساس نظام امامت، اداره و مدیریت جهان را در دست خواهد گرفت و بشر را به سمت کمال مطلوب و تکمیل مکارم اخلاقی (حداکثر کمال و رشد اخلاقی) هدایت و راهبری خواهد کرد و جامعه‌ی مرده را زنده و دین‌مداری و معنویت‌گرایی را احیا خواهد ساخت. مشکلات و نارسایی‌های گسترده‌ی جوامع، به‌خصوص در زمینه‌ی اخلاق و معنویت، تنها در سایه‌ی وجود دولت امام مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ از بین می‌رود و به‌جای آن‌ها، معنویت، عدالت و عقلانیت حاکم می‌شود و جامعه به تکامل، تعالی، تعادل و پیشرفت می‌رسد.

۱. سید شرف‌الدین حسینی، تأویل الآیات الظاهره، ص ۳۳۹.

اهداف و آرمان‌های امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

- بررسی و مطالعه اهداف هر قیام و نهضتی، تا حدودی ما را با ماهیت و چیستی آن آشنا می‌سازد. بر این اساس بعضی از اهداف اصلی و بنیادین و برخی نیز فرعی و در ذیل هدف اصلی است و در راستای آن تبیین و تعریف می‌شود. حال، مهم‌ترین اهداف و خواسته‌های دولت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف که بیشتر جنبه کمال خواهانه و اخلاقی دارد، عبارت است از:
۱. رساندن جامعه بشری به کمال مطلوب و رشد و بالندگی اخلاقی (هدف اصلی)؛
  ۲. برقراری عدالت اجتماعی و گسترش عدل در سراسر جهان؛
  ۳. اداره و سامان‌دهی نظام جهان براساس ایمان به خدا، احکام دین اسلام و آموزه‌های قرآن؛
  ۴. تثبیت و گسترش صلح و امنیت جهانی و از بین بردن ستیزه‌جویی، تجاوزگری، جنگ، کینه‌جویی و خودپرستی؛

۵. نجات مردم از چنگال ستمکاران، جباران و مفسدان و اهتزاز پرچم توحید و عدالت؛
  ۶. احیای آیین توحید و یکتاپرستی (اسلام) و نابودی آیین‌های انحرافی و باطل؛
  ۷. تأسیس حکومت جهانی اسلام و در دست گرفتن حاکمیت جهان؛
  ۸. به کمال رساندن علم و دانش بشری و رشد و شکوفایی عقل و اندیشه؛
  ۹. تصحیح امور زندگی و استفاده صحیح و بهینه از امکانات و منابع مادی و معنوی جهان؛
  ۱۰. از بین بردن امتیازات و تبعیضات نژادی و طبقاتی و تعمیق برابری و مساوات؛
  ۱۱. گسترش فضایل اخلاقی و ریشه کن کردن رذایل و آلودگی‌های اخلاقی و...^۱
- رسیدن به این اهداف والا و مقدس، در گرو این است که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ابتدا

---

۱. رحیم کارگر، «جهانی شدن و حکومت جهانی مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف»، فصلنامه انتظار، ش ۶، ص ۱۷۵ و ۱۷۶.

اخلاق و رفتار مردم را تغییر دهند و به اصلاح و احیای آنها بپردازند. پس از انجام دادن این کار اصلی (تزکیه و تهذیب نفوس) و رشد و تعالی روحی و فکری مردم و زنده شدن جامعه، خود آنها مشتاق سامان دادن به سایر امور خواهند بود.

برنامه‌ها و تغییرات در عصر ظهور

امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف با تشکیل حکومت جهانی و شکل دهی به حاکمیت صالحان و شایستگان و با یاری آنها، دست به اقداماتی گسترده و فراگیر در راستای اصلاح و بهبود امور می‌زنند و در جهت رشد و تعالی معنوی و مادی مردم از همه امکانات و ابزار استفاده می‌کنند. بر این اساس مهم‌ترین برنامه‌ها و اقدامات آن حضرت که سایر تغییرات و اصلاحات را تحت پوشش دارند، در چند محور کلی طراحی و اجرایی شود:

۱. حاکم ساختن اخلاق در جهان

پس از آنکه امام مهدی عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى دولت خود را تأسیس کردند و حکومت بر جهان را در دست گرفتند، عملکردی کامل، چندجانبه و اخلاق محور ارائه خواهند داد. بر این اساس نظام سیاسی و دولت امام مهدی عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى دولتی، کارآمد و متکامل خواهد بود؛ کارآمدی به عنوان بالفعل کردن، بهره‌برداری کامل، سازمند، متعادل و متعالی از تمامی استعدادها، امکانات و فرصت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و کاهش یا از بین بردن تعدیات و ضایعات. چنین گرایشی، نه آرمانی است و نه دسترس ناپذیر؛ بلکه طرحی عملی و در دسترس و اجراشدنی است؛ زیرا در عصر ظهور، موانع و مشکلات (ستیزه‌جویی، جنگ، فسادگری و تجاوزگری) از بین خواهد رفت و امامی عالم، مدیر، توانمند و عادل، زعامت دینی، سیاسی مردم را عهده‌دار خواهد شد. این دو به معنای استفاده بهینه و کارآمد از تمامی امکانات و منابع در راستای کمال‌خواهی انسان است. روایات مختلفی در این زمینه،

دلالت بر اهمیت و محوریت اخلاق و کمال و رشد و بالندگی معنوی انسان‌ها در دولت مهدوی دارد: امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: «چون قائم ما قیام کند، دستش را بر سر بندگان می‌گذارد و عقول آن‌ها را متمرکز ساخته و اخلاقشان را به کمال می‌رساند.»^۱ در روایت دیگری آمده است: «وقتی قائم ما قیام کند، دست [عنایتش] را بر سر بندگان می‌نهد و بدین وسیله، عقل آن‌ها زیاد شده و فهم‌شان بالا می‌رود (کامل می‌شود).»^۲

۱.۱. تحقق بندگی و عبودیت در پرتو اخلاق

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند: «... دل‌های بندگان را پر از عبادت می‌کند و عدلش فراگیر می‌شود»^۳ و «خداوند به دست او دروغ را نابود می‌سازد و روزگار سخت و رنج‌آور را

۱. سعید بن هبة الله راوندی، الخرائج و الجرائح، ج ۲، ص ۸۴۱، ح ۷۱.

۲. محمد بن یعقوب کلینی، کافی، ج ۱، ص ۲۵، ح ۱.

۳. محمد بن حسن شیخ طوسی، کتاب الغیبة، ص ۱۷۹.

می‌برد و ذلت بردگی و بندگی را از گردن‌های شما بیرون می‌کشد.»^۱
 امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه شریفه **﴿الملك يومئذ لله﴾** می‌فرماید: «ملک و پادشاهی امروز از آن خداست، پادشاهی دیروز نیز از آن خدا بود، پادشاهی فردا هم از آن خداست؛ لکن هنگامی که قائم ما قیام کند، جز خدای تبارک و تعالی، پرستیده نمی‌شود»؛^۲ یعنی، مهم‌ترین ثمره این دولت، هدایت مردم و زنده کردن جامعه مرده است.

۲.۱. دعوت به هدایت و تقوا

در روایتی آمده است: «[مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف] با تقوا گام می‌سپارد و بر اساس هدایت رفتار می‌کند...».^۳ هدایت و ارشاد تکوینی و تشریحی، از مهم‌ترین اقدامات دولت

۱. محمدبن حسن شیخ طوسی، کتاب الغیبة، ص ۱۸۶.

۲. لطف‌الله صافی، منتخب الاثر، ص ۵۸۷، ح ۲.

۳. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۶۹، ح ۱۵۸.

مهدوی است که در سایه تعالی روحی و تکامل اخلاقی مردم به بار می‌نشیند.

۳.۱. زدودن مفسد و ناپاکی‌ها

«او این امت را پس از آنکه تباه [و فاسد] شده‌اند، اصلاح می‌کند».^۱ براساس این روایت اصلاح مردم بعد از فساد اخلاقی آن‌ها و تغییر بنیادین رفتارها، گفتارها و پندارهای غیراخلاقی و آلوده آن‌ها، مهم‌ترین و درخشان‌ترین اقدام دولت امام مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَةَ الشَّرِيفِ خواهد بود و این احیاگری، اصلاح و نوسازی معنوی، مطلق و فراگیر است و پس از آن فساد و انحرافی وجود نخواهد داشت و زمین، نورانی و پر از صفا و معنویت خواهد شد: «زمین با نور پروردگارش، منور می‌شود»^۲ و «چون قائم مای قیام

۱. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمّة، ج ۲، ص ۴۷۳.

۲. محمد بن علی بن بابویه شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۲، ۳۴۵، ح ۳۱.

کند، زمین به نور پروردگارش روشن می‌شود و مردم همگی بی‌نیاز شوند».^۱

۴.۱. دعوت به خیرات و نیکی‌ها

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه **﴿فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِنَّ مَا تَكُونُوا...﴾**^۲ فرمود: «[سبقت بگیرید در نیکی‌ها...]، درباره قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف و اصحابش نازل شده است».^۳ در روایتی آمده است: «هنگامی که قائم آل محمد قیام کند، می‌فرمایند: ای مردم! ما هستیم کسانی که خداوند در قرآن وعده آنان را به شما داده است: «کسانی که بر زمین حکومت می‌کنند، نماز را برپا می‌دارند و...».^۴ این دو روایت نیز به روشنی نشان می‌دهد که از اقدامات

۱. محمدبن جریر طبری، دلائل الامامة، ص ۲۶۰.

۲. بقره، آیه ۱۴۸.

۳. سیدهاشم بحرانی، المحجة فی ما نزل فی القائم الحجة، ص ۳۹.

۴. فرات بن ابراهیم کوفی، تفسیر فرات کوفی، ص ۲۷۴، ح ۳۷۱.

اساسی حضرت مهدی و یاران آن حضرت، برنامه‌های اخلاقی، تربیتی، دینی و رساندن بشر به کمال معنوی و روحی است.

۵.۱. پاکیزگی دل‌ها و جان‌ها

در روایتی آمده است: «دنیا و مردم آن در دوران حکومت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، پاک و پاکیزه می‌شوند»^۱ و «امر خداوند، برتری داده شده و دین خدا ظاهر می‌شود»^۲

انسان‌ها همواره به جهت غفلت و نادانی و ناسپاسی، غرق در گناه و فساد هستند که از این امر در اصطلاح قرآنی به کوری و گنگی و کوری یاد می‌شود. این گونه امراض روحی و روانی در عصر امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف مداوا می‌شود و زمینه ناهنجاری‌های اخلاقی از

۱. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۹۳.

۲. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۹، ح ۱۸۷.

بین می‌رود: «شیوه پیامبر خدا را در پیش می‌گیرد و شما را از کوری، کری و گنگی نجات می‌دهد»^۱ و «قلعه‌های گمراهی و دل‌های بسته را می‌گشاید.»^۲ همچنین: «خداوند به دست او از نابودی و تباهی نجات می‌دهد و به وسیله او از گمراهی به [راه درست] هدایت می‌کند.»^۳

۲. برقراری عدالت و امنیت

استقرار حکومت جهانی، نابودی دولت‌های باطل، تثبیت و گسترش عدالت (تعادل در امور)، صلح، امنیت و در نتیجه ریشه‌کنی جنگ‌ها، ستم‌ها، تبعیض‌ها، بی‌عدالتی‌ها، استثمارها و... از آثار و پیامدهای حتمی ظهور و تشکیل دولت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است.

۱. محمدبن یعقوب کلینی، کافی، ج ۸، ص ۶۶.

۲. سلیمان قندوزی حنفی، ینابیع الموده، ج ۲، ص ۵۸۸ و ۵۲۳.

۳. محمدبن علی بن بابویه شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۱، ص ۲۵۱، ح ۱.

تمامی شرها، به خصوص کژی‌هایی که به وسیله حاکمان ستمگر، ثروت‌اندوزان فاسد و مستکبران کینه‌جو شیوع یافته است، از بین خواهد رفت و تنها خوبی‌ها باقی خواهد ماند: «شر از جهان رخت بر می‌بندد و تنها خیر باقی می‌ماند»^۱ و زمین از هر تجاوزگری، ناپاکی و ظلمی پاک خواهد شد: «به وسیله او زمین را از هر تجاوزی پاک و از هر ستمی خالی می‌کند»^۲. بر این اساس می‌توان پیامدها و آثار زیر را بر شمرد:

۱.۲. استقرار دولت حق

یکی از برکات و نتایج درخشان وجود امام زمان عجل‌الله تعالی فرجه الشریف، گشایش در امور

۱. یوسف مقدسی شافعی، عقداالرر فی اخبار المنتظر، ص ۲۶.

۲. محمدبن علی شیخ صدوق، کمال‌الدین، ج ۲، ص ۳۷۱.

مردم،^۱ عزت و بزرگی مسلمانان،^۲ قرار گرفتن در اوج تعالی و منزلت والا،^۳ درک روز فتح و پیروزی^۴ و استقرار امنیت و عدالت در سایه حکومت جهانی و دولت عدل مهدوی است:

۱.۱.۲. حاکمیت فراگیر جهانی: «خداوند مهدی و اصحابش را حاکمان شرق و غرب زمین قرار می‌دهد»^۵ و نیز: «دولت مهدی بر شرق و غرب جهان حاکم می‌شود»^۶
 ۲.۱.۲. ظهور بهترین دولت‌ها: «دولت ما در آخرالزمان ظاهر می‌شود»^۷ و «دولت او،

۱. محمدبن حسن شیخ طوسی، الامالی، ص ۳۵۲، ح ۷۲۶.

۲. علاءالدین متقی هندی، کنز العمال، ج ۱۴، ح ۷۰۰ ۳۸.

۳. محمدبن ابراهیم نعمانی، الغیبة، ص ۱۹۵، ح ۲.

۴. سید شرف‌الدین حسینی، تأویل الآیات الظاهرة، ص ۴۳۸.

۵. علی بن ابراهیم قمی، تفسیر القمی، ج ۲، ص ۸۷.

۶. محمدبن علی شیخ صدوق، کمال‌الدین، ج ۱، ص ۳۸۰، ح ۲۷.

۷. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۴۳، ح ۳.

آخرین و بهترین دولت‌هاست؛ پس از پایان همه دولت‌ها می‌آید. هیچ خاندانی نیست که حکومتی برای آن مقدر باشد، جز اینکه پیش از او، به حکومت می‌رسد تا هنگامی که ما به قدرت رسیدیم؛ کسی نگوید که اگر ما نیز به قدرت می‌رسیدیم، این چنین رفتار می‌کردیم»^۱ و نیز: «... در این هنگام فجر دولت حق می‌دمد و تاریکی باطل از صحنه گیتی برچیده می‌شود».^۲

۳.۱.۲. نابود کردن دولت‌های باطل: «زمانی که قائم قیام کند، هر دولت باطلی از بین می‌رود».^۳ «همانا نابودی پادشاهان ستمگر و ظالم به دست قائم ما است...»^۴ و نیز

---

۱. محمدبن حسن شیخ طوسی، کتاب الغیبة، ص ۴۷۳.
۲. محمدبن علی شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۲، ص ۴۴۸.
۳. محمدبن حسن شیخ طوسی، کتاب الغیبة، ص ۲۳۹.
۴. محمدبن علی شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۲، ص ۳۵۴، ح ۵۱.

«خداوند حق را به دست آنان ظاهر می کند و باطل را با شمشیرهایشان نابود می سازد.»^۱
 «به دست او هر جباری نابود می شود و هر شیطان سرکشی هلاک می شود»^۲ و نیز
 «زمین را از دشمنان من پاک و میراث دوستانم می کند»^۳ و «حکمرانان ستم پیشه را عزل
 می کند و زمین را از هر انسان نیرنگ باز و فریب کاری پاک می سازد.»^۴

۲.۲. استقرار عدالت

بارزترین و مهم ترین پیامد و نتیجه دولت مهدوی عَجَلَاللهُ تَعَالَى، گسترش جهانی عدل و رفع بی عدالتی و ستم است. عدل از اموری است که همه افراد بشر به برقراری

۱. محمدبن حسن شیخ طوسی، امالی، ص ۳۵۲، ح ۷۲۶.

۲. علی بن یونس نباطی، الصراط المستقیم، ج ۲، ص ۲۲۹.

۳. محمدبن علی شیخ صدوق، امالی، ص ۶۳۲، ح ۴.

۴. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰، ح ۲۳.

آن اظهار علاقه کرده و تمایل دارند و بالفطره می‌خواهند همگان عادل باشند و یکی از اهداف پیامبران نیز اقامه قسط بوده است: ﴿لَيَقُومَنَّ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾؛ اما این امر تنها و تنها به صورت جهانی و گسترده و دائمی به دست امام مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ تحقق خواهد یافت «وَيَسْعُهُمْ عَدْلُهُ»^۱ مردم در تمامی جنبه‌های زندگی (سیاست، اقتصاد، اجتماع و...) شاهد عدالت بی‌نظیری خواهند بود و تعادل و ثبات در همه امور دیده خواهد شد: «زمین را آکنده از عدل و داد می‌کند؛ همان‌گونه که از جور و ستم پر شده بود»^۲ و «به خدا سوگند! همان‌طور که سرما و گرما به داخل خانه‌هایشان نفوذ می‌کند، عدالت او به درون خانه‌هایشان راه خواهد یافت»^۳

۱. محمدبن حسن شیخ طوسی، کتاب الغیبة، ص ۱۷۹.

۲. محمدبن علی شیخ صدوق، امالی، ص ۲۳۹، ح ۲۴.

۳. محمدبن حسن حر عاملی، اثبات الهداة، ج ۳، ص ۵۴۴، ح ۵۲۹.

زمین با عدالت او دوباره زنده می‌شود و مردم سیرت و حکومت عادلانه را مشاهده خواهند کرد: «زمین را به‌وسیله قائم زنده می‌کند، پس او در آن عدالت می‌ورزد. در نتیجه زمین با عدالت او حیات می‌یابد، بعد از آنکه با ستم [ظالمان] مرده بود.»^۱ و «به شما نشان خواهد داد که سیرت عدل و حکومت عادلانه چگونه است.»^۲

۳.۲. فراگیر ساختن صلح و امنیت

امنیت، صلح واقعی، آرامش و همدلی، از ویژگی‌های حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است. در عصر پیشوایی او، خوف‌ها زایل می‌شود و جان و مال و آبروی اشخاص در ضمان قرار می‌گیرد و در سراسر جهان امنیت عمومی حاکم می‌شود. اختناق،

۱. محمدبن علی شیخ صدوق، کمال‌الدین، ج ۲، ص ۶۶۸.

۲. نهج‌البلاغه، خطبه ۱۳۸.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ستیزه‌جویی، بهره‌کشی، استکبار و استضعاف که همه از آثار حکومت‌های غیرالهی است، از جهان ریشه‌کن می‌شود و عاملان و انجام‌دهندگان این ناراستی‌ها با هر عنوان، برچیده می‌شوند. این بهترین دورانی است که بشر در عمر خود می‌تواند شاهد آن باشد و از نتایج و ثمرات آن در همین دنیا برخوردار شود. به‌راستی او فریادرس، منجی و یاور تمامی مستضعفان، ستمدیدگان و صالحان است...: «از میان امت من مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى قیام می‌کند، خداوند او را برای فریادرسی مردمان برمی‌انگیزد.»^۱

۱.۳.۲. امنیت و آسایش: «در زمان او ستم ریشه‌کن و راه‌ها امن می‌شود.»^۲
 «چهارپایان و درندگان در صلح هستند. زن از عراق تا شام می‌رود و پای خود را جز بر روی گیاه نمی‌گذارد. جواهراتش را بر سرش می‌گذارد و از درنده و درنده‌خویی هراس

۱. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۷۰.

۲. محمد بن محمد شیخ مفید، الارشاد، ج ۲، ص ۳۸۴.

ندارد»^۱ و نیز: «ناتوانی از مشرق تا مغرب سفر می کند و از کسی آسیبی به او نمی رسد.»^۲

۲.۳.۲. صلح و آسایش: «کینه‌ها از دل مردم بیرون می رود و درندگان و چهارپایان در صلح زندگی می کنند.»^۳ «حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف شرق و غرب جهان را تحت سیطره خود درمی آورد و گرگ و گوسفند در یک مکان زندگی می کنند. کودکان خردسال با مارها و عقرب‌ها بازی می کنند و آسیبی به آن‌ها نمی رسد. شر از جهان رخت بر می بندد و تنها خیر باقی می ماند.»^۴

۳.۳.۲. رفع اختلاف‌ها و فتنه‌ها: «به خدا سوگند، ای مفضل، اختلاف و پراکندگی را از ملت‌ها و ادیان برمی دارد.»^۵ «خداوند به دست او فتنه‌های جانکاه را آرام و ساکن

۱. محمدبن علی شیخ صدوق، الخصال، ج ۲، ص ۶۲۶.

۲. محمدبن مسعود عیاشی، تفسیر عیاشی، ج ۲، ص ۶۱.

۳. صافی، منتخب الاثر، ص ۵۹۲.

۴. علی یزدی حائری، الزام الناصب، ص ۱۳۹.

۵. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۴.

می‌سازد. زمین امن می‌شود، یک زن در میان پنج زن بدون اینکه مردی آنان را همراهی کند، به حج خانه خدا می‌رود و جز خدا، از کسی باکی ندارد.»^۱

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرموده است: «مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيف در میان همه مخلوقات محبوب است، خداوند به دست او آتش فتنه را خاموش می‌کند.»^۲

۳. تحقق معنویت و عقلانیت در جهان

تعالی و تکامل جامعه از لحاظ اخلاقی، دینی و فرهنگی، حاکمیت فضیلت‌ها و خیرات در جامعه و تحقق معنویت و عقلانیت از آثار و برکات شکوهمند و بی‌نظیر دولت امام مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيف است. بر این اساس تمامی شرها و آلودگی‌ها و منشأ آن‌ها (شیطان

۱. مصطفی آل‌السید، بشارة‌الاسلام، ص ۱۸۵.

۲. کامل سلیمان، یوم‌الخلاص، ج ۲، ص ۶۴۰.

و هواهای نفسانی) از بین می‌رود و دروغ، طمع، حرص، کینه، کفر، فساد، زنا و... از جهان ریشه‌کن می‌شود؛ اما با ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف جهان غرق در نورانیت، قداست و طهارت شده و آیین یکتاپرستی و اخلاق فراگیر و حاکم می‌شود. در این زمان انسان‌ها از تعالی روحی و تکامل عقلی برخوردار می‌شوند و موانع و عوامل فساد و انحراف از بین می‌رود. این عنایت خداوندی است که در آینده تاریخ و با تشکیل دولت مهدوی عجل الله تعالی فرجه الشریف و تربیت دینی مردم، اخلاق آنان کامل و خردهایشان شکوفا می‌شود و جامعه فاسد و تباه‌آلود عصر پیش از ظهور، به مدینه فاضله اسلامی تبدیل می‌شود: «هنگامی که قائم ما قیام کند، دست خود را بر سر بندگان می‌گذارد و بدین ترتیب خردهای مردمان شکوفا (متمركز) و اخلاقشان کامل می‌شود.»^۱

---

۱. قطب الدین راوندی، الخرائج والجرائح، ج ۲، ص ۸۴۰.

برنامه‌ها و تغییرات فرهنگی و دینی دولت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را می‌توان در مؤلفه‌های زیر

بیان کرد:

۱.۳. ایجاد تغییرات و تحولات معنوی

۱.۱.۳. نورانیت و پاکی جهان: «وقتی که قائم قیام کند، زمین به نور پروردگار روشن می‌شود و بندگان به نور خورشید نیازی نخواهند داشت»^۱ (کنایه از انقطاع و بی‌نیازی از اسباب و وسایل مادی) و نیز: «زمین را از عدل، قسط و نور و برهان آکنده می‌سازد»^۲ و «زمین با نور پروردگار روشن می‌شود و سلطنت او شرق و غرب عالم را فرا می‌گیرد»^۳

۱. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمه، ج ۲، ص ۴۶۴.

۲. محمد بن ابراهیم نعمانی، الغیبة، ص ۲۳۷، ح ۲۶۰.

۳. فضل بن حسن طبرسی، اعلام الوری، ص ۳۹۱.

۲.۱.۳. عبادت و عبودیت: «مردم رو به عبادت می‌آورند و امانات ادا می‌شود»^۱ و نیز: «بشارت باد به [آمدن] مهدی! او دل‌های بندگان را با عبادت و اطاعت پُر می‌کند و عدالتش همه را فرا می‌گیرد.»^۲

همچنین: «همه مردم بر عبادت خدا گراییده، به اجرای احکام شریعت و دیانت روی می‌آورند»^۳ و «جز خداوند بلندمرتبه، هر معبودی که در زمین باشد؛ اعم از بت‌های بی‌جثه باصورت و باجثه بی‌صورت و جز آن، آتش گرفته و بسوزد.»^۴ «پادشاهی او حاکمیت [برای خداست، امروز، دیروز و فردا؛ اما زمانی که قائم عجل‌الله تعالی فرجه الشریف قیام می‌کند، جز

۱. لطف‌الله صافی، منتخب الاثر، ص ۴۷۴.

۲. محمدبن حسن شیخ طوسی، کتاب الغیبة، ص ۱۷۹.

۳. لطف‌الله صافی، منتخب الاثر، ص ۵۹۲، ح ۴.

۴. فضل‌بن حسن طبرسی، اعلام‌الوری، ص ۴۶۳.

خدا را، عبادت نمی‌کنند.»^۱

۳.۱.۳. ریشه کن ساختن آلودگی‌های اخلاقی: «بر انس و جن چیره می‌شود و ریشه پستی و انحراف را از روی زمین برمی‌کند.»^۲ «حکومت ابلیس تا روز قیامت است و آن، روز قیام قائم است.»^۳ «خدای در زمین معصیت نشود و حدود الهی میان مردم اجرا گردد.»^۴ «روی زمین کافری باقی نمی‌ماند، جز اینکه ایمان می‌آورد و شخص ناشایستی نمی‌ماند جز اینکه به صلاح و تقوا می‌گراید»،^۵ «زنا و شراب خواری و ربا از میان

۱. هاشم بحرانی، المحجة فی ما نیز فی القائم الحجة ص ۲۷۵.

۲. محمدبن ابراهیم نعمانی، الغیبة ص ۲۷۵، ح ۵۵.

۳. شرف‌الدین حسینی، تأویل الآیات الظاهرة ص ۷۸۰.

۴. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۷، ح ۲۰.

۵. احمدبن علی طبرسی، الاحتجاج، ج ۲، ص ۲۹۰.

می‌رود»^۱ و «زمین را از هر انسان فریب‌کار و نیرنگ‌باز، پاک می‌کند.»^۲

۲.۳. حاکمیت و گسترش آیین اسلام

از ویژگی‌های ممتاز و بی‌نظیر جامعه موعود جهانی، این است که همگان در آن موحد بوده و خدا را به یگانگی پرستش می‌کنند و شریکی برای او قرار نمی‌دهند. او را بی‌شریک، بی‌نظیر، واحد، یگانه و یکتا می‌شناسند (تصحیح رابطه فرد با خدا). این امتیاز بزرگی است که در دولت مهدوی عجل الله تعالی فرجه الشریف، همه مفتخر به آن هستند و حق را می‌پرستند. در نتیجه توحید خالص و پاک از هر شائبه شرک، حاکم می‌شود. مشکلی که در طی تاریخ، به‌خصوص در عصر حاضر، گریبان‌گیر جوامع است، الحاد، شرک و

۱. شهاب‌الدین مرعشی نجفی، محلقات الاحقاق، ج ۲۹، ص ۶۱۶.

۲. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰.

تحریف در دین است. این کاستی، خود موجب اختلاف‌ها، جنگ‌ها، هواپرستی‌ها و انحرافات بسیار و باعث دورشدن از هدف اصلی زندگی (تقرب و نزدیکی به خدا) است. از طرفی الحاد، بی‌دینی، شرک و دین‌ستیزی از مشخصه‌های دیگر جوامع است که در دوران ما، شکل ناپسند و خطرناکی پیدا کرده است. خود این تفکر و عقیده، پیامدهای سوئی بر رشد و بالندگی انسان‌ها و افول معنویت داشته است.

ثمره حاکمیت اسلام، تحقق جامعه دینی و راهبری دین در رفتارها و گفتارهاست.

۱.۲.۳. برچیده‌شدن ادیان و مذاهب مختلف: «همه ادیان و مذاهب از روی زمین

برداشته می‌شود و جز دین خالص باقی نمی‌ماند.»^۱

و نیز: «به خدا قسم! ناهماهنگی و اختلاف مذاهب و ادیان از بین می‌رود و فقط

۱. سلیمان قندوزی حنفی، ینابیع المودة، ج ۲، ص ۵۶.

یک دین در سراسر گیتی حکومت می‌کند؛ چنان‌که خدای تبارک و تعالی فرموده است:
به‌راستی دین در نزد خدا، اسلام است.»^۱

۲.۲.۳. حاکمیت توحید و یکتاپرستی: «هنگامی که مهدی قیام کند، زمینی باقی نمی‌ماند، مگر آنکه گلبانگ توحید (شهادت لا اله الا الله) و... در آن بلند گردد.»^۲
«دیگر در روی زمین، هیچ نقطه‌ای نمی‌ماند؛ جز اینکه هر صبح و شام در آن به یکتایی خدا و رسالت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ندا سر داده می‌شود»^۳ و «... در شرق و غرب عالم جز موحد خداپرست، کسی باقی نمی‌ماند.»^۴

۱. مصطفی آل‌سید، بشارة‌الاسلام، ص ۲۶۵.

۲. سلیمان قندوزی حنفی، ینابیع المودة، ج ۲، ص ۵۰۶.

۳. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۶۰، ح ۵۹.

۴. محمدبن مسعود عیاشی، تفسیر عیاشی، ج ۱، ص ۱۸۳.

۳.۲.۳. گسترش و فراگیری دین حق: «اهل هیچ دینی باقی نمی‌ماند؛ مگر اینکه اسلام را اظهار می‌دارد و اعتراف به ایمان می‌کند»^۱ و «تا هر کجا که تاریکی شب وارد شود، این دین (اسلام) نفوذ خواهد کرد.»^۲

۳.۳. جلب رضایت، دوستی و خشنودی جهانیان

حکومت امام مهدی عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى فَرَجَةَ الشَّرِيفِ نه با ضرب زور و شمشیر است و نه فشار و سرکوبی؛ بلکه حکومت بر دل‌ها و جان‌ها و سیاست محبت و تألیف قلوب است. دولت او، نه برای منافع شخصی و گروهی کار می‌کند و نه خواسته‌های مادی و نفسانی دارد؛ بلکه برای تحقق واقعی حکومت اسلامی و خدمت به مؤمنان و صالحان و مخالفت

۱. فضل‌بن‌حسن طبرسی، اعلام‌الوری، ص ۴۶۳.

۲. کامل‌سلیمان، یوم‌الخلاص، ج ۲، ص ۶۰۲.

با ظلم و ستم و زراندوزی است. بر این اساس تمامی امکانات و منابع مادی و معنوی را در اختیار آنان قرار می‌دهد و در رشد و تعالی آنان می‌کوشد. بر این اساس همه به آرزو و خواسته دیرین خود می‌رسند و عاشق پیشوای عادل و عالم خود می‌شوند و از حکومت و فرمانروایی او اظهار خشنودی و رضایت می‌کنند.

«ساکنان آسمان‌ها و زمین از او خشنود و راضی می‌شوند»^۱ و «در خلافت او ساکنان زمین و آسمان و پرندگان در هوا راضی و خشنودند»^۲ و نیز: «اهل آسمان و زمین شادمان می‌شوند»^۳ همچنین: «وقتی مهدی عجل‌الله تعالی فرجه الشریف ظهور می‌کند، همه مسلمانان شاد و مسرور می‌شوند»^۴

۱. محمدبن جریر طبری، دلائل الامامة، ص ۲۵۹.

۲. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۰.

۳. یوسف بن یحیی مقدسی، عقد الدرر، ص ۱۴۷.

۴. علی یزدی حائری، الزام الناصب، ص ۱۹۲.

۴.۳. پیشرفت و ترقی فراگیر

انسان‌ها در عصر ظهور، شاهد پیشرفت و توسعه‌ای بی‌نظیر در دانش، صنعت، فن‌آوری و تولید خواهند بود و امر مجهول و مبهمی فراروی آنان نخواهد ماند. شاخه‌ها و شعبه‌های مختلف علم بر روی آنان، گشوده شده و پرده‌های ظلمت و نادانی از دیدگان‌شان به کناری زده خواهد شد.

فن‌آوری در زمینه ارتباطات، اطلاعات و وسایل حمل‌ونقل به سرعت پیشرفت کرده و مردم از مواهب و مزایای این دانش بهره‌مند خواهند شد. در عین حال، این دانش همراه با حکمت و بصیرت خواهد بود که در نتیجه، مردم به باطن و حقیقت دنیا و طبیعت پی خواهند برد و همه چیز را برای تکامل خود به کار خواهند گرفت. پیش‌تر در این زمینه به‌طور مفصل بحث شد و روایاتی چند نقل گردید.

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: «هنگامی که قائم قیام می‌کند، دستش را به سر بندگان

می‌گذارد و بدین وسیله عقل‌های آنان را جمع و افکارشان را کامل می‌کند.^۱ و نیز:

«وقتی قائم ما قیام می‌کند، خداوند بر وسعت بینایی و شنوایی مردم می‌افزاید...»^۲

«در زمان ظهور مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى قَرَجَةَ الشَّرَفِ به مردم حکمت عطا می‌شود...»^۳ و نیز: «او زمین را از

روشنی و عقل و منطق (دلایل واضح و روشنگر) پر می‌کند...»^۴

از روایات مربوط به این باب چندین برداشت مهم به دست می‌آید:

اول، محدودیت و مانعی از افاضه علم بی‌کران امام عَلَيْهِ السَّلَامُ وجود ندارد و همه شعبه‌ها

و گونه‌های مختلف دانش بشری، از رشد و پیشرفت زیادی برخوردار خواهند شد که

۱. علی بن عبدالکریم نیلی، منتخب الأنوار المضيئة، ص ۲۰۰.

۲. محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶.

۳. محمدبن ابراهیم نعمانی، الغيبة، ص ۲۳۹، ح ۳۰.

۴. محمدبن حسن طبرسی، اثبات الهداة، ج ۳، ص ۵۲۴، ح ۴۰۴.

تصور آن برای هیچ کس ممکن نیست.

دوم، این دانش پیشرفته مرتبط با غیب و علم نامحدود الهی است؛ بنابراین آثار و پیامدهای گسترده و مثبتی دارد و بشر، نهایت بهره‌مندی و استفاده را از آن خواهد برد. تأثیرات این رشد دانش، در دو مؤلفه بررسی می‌شود:

۱. زندگی دنیوی در سایه آن بهبود یافته و مردم در آسایش و رفاه بیشتری خواهند بود.
۲. در پرتو حکمت و دانش فراوان و آسایش و فراغت، زندگی مردم، معنوی و اخلاقی شده و آنان از حصار تنگ ماده‌گرایی و اندیشه‌های ناقص بشری بیرون می‌آیند.
۳. همگان، زن یا مرد، فقیر یا غنی، جوان یا میان‌سال و...، از نتایج و آثار این رشد دانش و حکمت برخوردار شده و علم و معرفت در تمامی زوایای حیات نفوذ می‌کند و زندگی بر عقل و دانش استوار می‌شود؛ نه غریزه و شهوت.
۴. یکی از ابعاد مهم رشد دانش بشری، تعالی و شکوفایی افکار و اندیشه‌ها

و توجه بیشتر به خرد و عقل خالص است. بر این اساس، رفتارها، گفتارها و پندارهای افراد هم‌عقلانی و خردورزانه خواهد بود و هم‌نظر به سعادت واقعی و تکامل آنان خواهد داشت.

۵. با اینکه علم بشری در همهٔ زمینه‌ها و وجوه زندگی رشد خواهد یافت؛ اما با توجه به روایات، تغییرات اساسی در نحوهٔ مسافرت و ارتباطات و اطلاعات رخ خواهد داد و با نیازها و بایسته‌های حکومت جهانی واحد، مطابق و هماهنگ خواهد بود. بر این اساس ارسال و دریافت اطلاعات و اخبار و مسافرت بین کشورها، از سرعت و دقت زیادی برخوردار خواهد شد.

۵.۳. ایجاد آرامش و گشایش (فرج)

یکی دیگر از آثار و برکات مهم دولت مهدوی، به‌خصوص برای شیعیان و

مستضعفان عالم، گشایش در کارها، رفع سختی‌ها و گرفتاری‌ها و دست‌یافتن به آرامش و اطمینان است. آرامش خاطر و سکون و طمأنینه، گوهر کمیاب انسان‌های معاصر است که از صدها بیماری روحی و روانی، افسردگی، پرخاشگری، انواع سختی‌ها و ناکامیابی‌ها و... رنج می‌برند و در غرقاب ناملايمات و کمبودها دست‌وپنجه نرم می‌کنند! و تنها امام مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ است که می‌تواند در برهه‌ای حساس از تاریخ، این مشکلات را برطرف کند و زندگی خوب و مطمئنی برای انسان‌ها فراهم سازد.

«[خداوند] به‌وسیلهٔ مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ از امت رفع گرفتاری می‌کند»^۱ و نیز: «او برطرف کنندهٔ رنج‌ها و اندوه‌ها از شیعیان است؛ بعد از اندوهی سخت، بلایی طویل و ستمی جانکاه. خوشا به حال آنان که آن زمان را درک می‌کنند.»^۲

۱. محمدبن حسن شیخ طوسی، کتاب الغیبة، ص ۱۸۷.

۲. فضل‌بن حسن طبرسی، اعلام‌الوری، ص ۴۳۰، ح ۲۴.

۶.۳. ریشه‌کن ساختن بیماری‌ها و ناتوانی‌ها

از آثار و نتایج دیگر دولت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، دفع بیماری‌ها و طولانی‌شدن عمرها، ریشه‌کن‌شدن مرض‌های واگیر و کشنده و زایل‌شدن ترس و ناتوانی‌های شیعیان است. این امر در نتیجه اقدامات مثبت حکومت آن حضرت (مانند رسیدگی به بهداشت عمومی و نظارت سایر شهرها و محیط‌زیست) و رشد علم و دانش بشری در همه زمینه‌ها (مانند طب و پزشکی) و عنایت خاص ایشان به شیعیان به دست می‌آید:

«وقتی قائم ما قیام کند، خداوند مرض و بیماری را از شیعه ما دور می‌کند و توانایی‌شان را برمی‌گرداند»^۱ و «همه بیماران از معتقدین به حق و شیعیان مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف شفا می‌یابند»^۲.

۱. محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۶۴، ح ۲۳۸.

۲. محمدبن محمد شیخ مفید، الارشاد، ج ۲، ص ۳۷.

۴. توسعه و رفاه واقعی

دولت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، دولتی تک بعدی و منفعت خواه نیست؛ بلکه دولتی است که بیش از همه چیز، منافع واقعی مردم را در نظر دارد و در همه ابعاد و زوایای زندگی انسانی، تحول و تغییرات مثبت و پرفایده ایجاد می کند. البته سمت و سوی همه کارکردها، برنامه ها و خطومشی ها، هر چند سیاسی و اقتصادی، به سوی خدا و تکامل اخلاقی انسان ها است؛ اما این امر موجب غفلت از مسائل ظاهری و مادی زندگی نمی شود و توسعه و رفاه اقتصادی بی نظیر و پرشکوهی برای انسان ها به ارمغان می آورد. در سایه حکومت آن حضرت نظام طبقاتی از بین می رود و همه مردم در ثروت مساوی خواهند بود. نشانه دوم، رفاه اقتصادی است که هر انسانی می تواند از آنچه بخواهد، بهره مند گردد. نشانه سوم، عدم نیازمندی به اموال و استغنا است و نبود هیچ نوع

ستیز و تکاپو برای به دست آوردن چیزی.^۱

در هر حال در این عصر زندگی، اقتصاد جامعه شکوفا گشته، فقر و تنگدستی رخت برمی بندد و آبادانی همه جا به چشم می خورد و بازرگانی و تجارت رونقی زیاد می یابد. معادن و مواهب طبیعی (گنج های نهفته در دل زمین) بهره برداری می شود. همه امکانات طبق احتیاجات جوامع، به مناطق عالم گسیل می شود و هیچ نقطه ای متروک و رها شده باقی نمی ماند. باران های موسمی شروع به باریدن می کند، رودخانه ها پر آب و زمین ها حاصلخیز می شود و کشاورزی شکوفا می گردد.

---

۱. عباس مدرسی، تمدن در عصر ظهور مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، ص ۹۰.

۱.۴. فراوانی نعمت و برکت

«زمین پربرکت می‌شود و امت من در عصر او چنان زندگی [خوبی] دارند که در هیچ زمانی چنین نبوده است»^۱ و «در دولت او مردم، نیکان و فاجران، آن چنان در رفاه و آسایش به سر می‌برند که هرگز نظیر آن دیده نشده است...»^۲ و نیز: «امت من در عصر او چنان به سطحی از رفاه و زندگی و برخورداری از نعمت‌ها می‌رسند که نظیری برای آن نیست.»^۳

«...از رنج طلب و سختی [در راه دستیابی به امور زندگی] آسوده می‌شوید و بار سنگین زندگی را از شانیه‌هایتان بر زمین می‌نهدید»^۴ و «خداوند زمین را به دست قائم زنده

۱. جلال‌الدین سیوطی، العرف الوری، ص ۹۹.

۲. علی‌بن عیسی اربلی، کشف الغمة، ج ۲، ص ۴۶۷.

۳. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۸ و ۳۷.

۴. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۱۱، ح ۶.

می‌کند... زمین زنده می‌شود و مردم آن حیاتی نوین می‌یابند؛ بعد از مرگشان.»^۱

۲.۴. بخشش فراوان و بی‌نیازی مردمان

«عطایایش گواراست...»^۲ و «شما به جست و جوی اشخاص برمی‌آید که مال یا زکات

بگیرند و کسی را نمی‌یابید که از شما قبول کند»^۳ و نیز: «کسی به حضور مهدی عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى قَرِجَةَ الشَّرِيفِ

می‌آید و تقاضای کمک می‌کند؛ پس دستور می‌دهد: مال را در لباس او بریزند، به صورتی

که نمی‌تواند آن را حمل کند.»^۴

۱. شرف‌الدین حسینی، تأویل الآیات الظاهرة، ص ۶۳۸.

۲. علی بن عیسی اربلی، کشف‌الغمة، ج ۲، ص ۴۷۲ و ۴۸۳.

۳. « فضل بن حسن طبرسی، اعلام‌الوری، ص ۴۶۴.

۴. یحیی بن حسن ابن بطریق، العمدة، ص ۴۳۵.

«خداوند بی‌نیازی را در دل‌های این امت قرار می‌دهد»^۱ و «هنگامی که مهدی قیام می‌کند، خداوند در دل‌های بندگان بی‌نیازی می‌افکند.»^۲

۳.۴. آبادانی و سرسبزی جهان

«در روی زمین جایی نمی‌ماند، جز اینکه آباد می‌شود»^۳ و نیز: «زمین به‌دست مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَةَ الشَّرِيفِ آباد، خرم و سرسبز می‌شود و به‌دست او چشمه‌سارها روان می‌شود... و خیرات و برکات زیاد می‌شود.»^۴

۱. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۴.

۲. شهاب‌الدین مرعشی نجفی، محلقات الاحقاق، ج ۲۹، ص ۳۳۴.

۳. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمة، ج ۲، ص ۵۳۴.

۴. سلیمان قندوزی حنفی، ینابیع المودة، ج ۲، ص ۵۶۰.

۴.۴. ظهور خیرات و برکات زمین

«خداوند برای قائم، گنج‌ها و معادن زمین را آشکار می‌سازد»^۱ و نیز: «در [هنگام

ظهور مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى [فَرَجَةَ الشَّرِيفِ] زمین گنج‌های خود را آشکار و برکاتش را برون می‌ریزد.»^۲

۵.۴. فراوانی آب‌ها و محصولات

«... آسمان باران‌هایش را فرو می‌ریزد و درختان میوه‌های خود را آشکار می‌سازد. زمین

گیاهان خود را بیرون می‌فرستد و برای ساکنان خود آرایش می‌کند»^۳ و نیز: «آسمان چنان

که باید، باران ببارد و زمین گیاه برویاند.»^۴

۱. محمدبن‌علی شیخ صدوق، کمال‌الدین، ج ۲، ص ۳۹۴، ح ۴.

۲. محمدبن‌محمد شیخ مفید، الارشاد، ج ۲، ص ۳۸۴.

۳. مصطفی آل سید، بشارة‌اسلام، ص ۷۱.

۴. حسن‌بن‌علی حرانی، تحف‌العقول، ص ۱۱۵.

نتیجه گیری

همه برنامه‌ها و راهکارهای ارائه شده در «حکومت عدل اسلامی» ضمانت اجرایی قوی دارد و رهبر آن، «مدیری صالح، عادل، آگاه، شجاع و دانشمند» است. تمامی برنامه‌های او در جهت تأمین سعادت و بهروزی مردم و جلب رضایت و خشنودی آنان می‌باشد. از ویژگی‌های این حکومت جهانی، عبارت است از:

۱. تشکیل حکومت فراگیر جهانی

حکومت و دولت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، فراگیر و جهانی خواهد بود و قدرت و سلطه او از شرق تا غرب دنیا را فرا خواهد گرفت؛ به طوری که خودرأیی‌ها، مقام‌پرستی‌ها و خودمحوری‌ها از بین خواهد رفت و همه بر اطاعت از حاکمی مقتدر جهانی، اتفاق خواهند داشت. با توجه به بعضی از روایات، به دست می‌آید که جهان در آن زمان به ۳۱۳ بخش

تقسیم شده و آن حضرت، ۳۱۳ تن از یاران نزدیک خود را بر آن‌ها حاکم خواهد ساخت.

۲. دین و آیین واحد جهانی

در حکومت جهانی واحد، دین برتر و آیین پذیرفته شده مردم، اسلام خواهد بود و این نشان می‌دهد که برنامه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، جهان شمول و فراگیر بوده و مردم با رغبت و علاقه دین اسلام را اختیار خواهند کرد و نجات و سعادت خود را در پیروی از آن خواهند دانست. در نتیجه، فضایل اخلاقی و مکارم انسانی، در جوامع حاکم شده و فساد، الحاد و بی‌دینی از بین خواهد رفت.

۳. عدالت فراگیر جهانی

«عدالت»، عدالت اقتصادی، قضایی، اخلاقی و سیاسی، یکی از آرمان‌ها، خواست‌ها و آرزوهایی است که بنی‌آدم در طی تاریخ، به آن توجه داشته و در تمامی عرصه‌های زندگی اجتماعی خود، به آن نیازمند بوده است. این نیاز دائمی انسان تنها در «حکومت جهانی

مهدوی عَجَلَاللهُ تَعَالَى «برآورده خواهد شد و «عدالت» تنها با آمدن «منجی موعود»، تحقق خواهد یافت و عدل و قسط و مساوات، نماد اصلی حکومت او خواهد بود.

۴. امنیت و صلح جهانی

امنیت و صلح واقعی و آرامش که گوهر نایاب زندگی انسان‌هاست، از ویژگی‌های جهانی و فراگیر امام زمان عَجَلَاللهُ تَعَالَى است. در آن عصر، خوف‌ها زایل می‌شود و جان و مال و آبروی اشخاص در امان قرار می‌گیرد و در سراسر جهان امنیت عمومی حاکم می‌شود و اختناق، استبداد، استکبار و استضعاف که همه از آثار حکومت‌های غیرالهی است، از جهان ریشه‌کن می‌شود و حکومت‌های طاغوتیان، به هر شکل و هر عنوان، برچیده می‌شود.

۵. ملت واحد جهانی

ایجاد همبستگی و یکپارچگی در میان انسان‌ها و نزدیک کردن دیدگاه‌ها و افکار و آمل آن‌ها به یکدیگر، خواسته و آرزوی دست‌نیافتنی در وضعیت کنونی جهان است؛ اما با ظهور مصلح کل و بالارفتن بینش و آگاهی مردم و از بین رفتن منیت‌ها و خودخواهی‌ها، همبستگی و اتحاد شگرفی در میان انسان‌ها به وجود خواهد آمد. وقتی که امت واحد جهانی شکل بگیرد، تمامی اختلاف‌ها، کینه‌ها، ستیزه‌جویی‌ها، تجاوزها و... از بین خواهد رفت و همگان یک‌دل و یک‌رنگ، اطاعت از آن حضرت را پیشه خود خواهند ساخت.

۶. پیشرفت و رفاه جهانی

در دولت کریمه مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف، وضع اقتصاد و معیشت عمومی، خیلی خوب خواهد شد و اوضاع اقتصادی و مالی مردم، سامان خواهد یافت. در آن عصر، نعمت‌های الهی افزون،

آب‌ها مهار، زمین‌ها حاصل‌خیز و معادن ظاهر خواهد شد. هیچ فقیری باقی نخواهد ماند تا از بیت‌المال، کمک مالی دریافت کند. رونق و شکوفایی اقتصادی، باعث خواهد شد که همگان از برکات و آثار دولت او، برخوردار شوند و چهرهٔ کریه فقر، نابرابری، فساد مالی و... از جهان رخت برخواهد بست.

۷. کمال علم و عقل

یکی دیگر از آرمان‌های بشری، رسیدن به قله‌های کمال علم و عقل است که این مهم، جز در حکومت مهدوی، تحقق نخواهد یافت. علم بشری، به حدّ نهایی و کامل خود رسیده و دریچه‌های حکمت و دانش‌ها به‌روی بشر گشوده خواهد شد. در آن عصر، هیچ نکتهٔ مجهول باقی نخواهد ماند و سطح آگاهی و علم و اندیشهٔ مردم بالا رفته، قدرت عقل و خردورزی آنان فزونی خواهد یافت. اختراعات، اکتشافات، ارتباطات و فن‌آوری به‌نهایت کمال خود

خواهد رسید و مردم آن عصر، در بهترین و دل‌پسندترین برهه از زمان، زندگی خواهند کرد.

۸. نوسازی و احیای جهان

یکی از برنامه‌ها و راه‌کارهای مهم حکومت جهانی مهدی عجل‌الله تعالی فرجه الشریف، احیاگری، نوسازی و دگرگونی در بسیاری از امور اقتصادی، فرهنگی و سیاسی جهان است.

۹. جلب رضایت و خشنودی جهانی

یکی از ویژگی‌های مهم حکومت مهدوی، تأمین خشنودی و رضایت همه ساکنان زمین و آسمان است. از آنجایی که دولت او، دولت عدالت‌گستر، فقرستیز، دانش‌گستر، رفاه‌آور، ظلم‌ستیز و مردم‌دوست است، همگان از آن راضی خواهند بود و در آرامش و شادی زندگی خواهند کرد. چنان که در روایات آمده است: «زمین را پر از عدالت می‌کند، آن چنان که پر از

ستم شده است. در خلافت او اهل آسمان و زمین، حتی پرندگان آسمان خشنود می‌شوند.»^۱
«اهل آسمان و ساکنان آن برای ظهور او خوشحال می‌شوند، او زمین را پر از عدالت می‌کند،
آن‌سان که پر از جور و ستم شده باشد.»^۲

برای مطالعه بیشتر

۱. آینده جهان، رحیم کارگر، قم: بنیاد فرهنگی مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف.
۲. چشم اندازی به حکومت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، نجم الدین طبسی، قم: بوستان کتاب.
۳. نیک شهر مهدوی، محمدحسین پورامینی، مشهد: معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی آستان قدس رضوی.

---

۱. لوائح الأنوار، ج ۲، ص ۷۰.

۲. الغيبة طوسی، ص ۱۱۶.

نسخه دیجیتال رهنا

مرکز پخش: مشهد مقدس، نیش ورودی باب الجواد علیه السلام

فروشگاه عرضه محصولات رضوی

تلفن: ۰۵۱۱-۲۲۸۵۲۰۴

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.